19. 6. 2006

ID: 41328

Doručování

Nevyzvedává-li pracovník soudu zásilky na poště alespoň jednou denně, pak případné prodlení s převzetím zásilky způsobené výše uvedeným, nelze přičítat k tíži odesílatele. V takovém případě (účastníkem tvrzeném a v řízení prokázaném) by bylo nutno vyjít z toho, že zásilka byla doručena nejpozději dnem následujícím poté, kdy soud měl možnost (a povinnost) ji na poště vyzvednout (dnem následujícím po jejím uložení v dohodnuté poštovní provozovně).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Odo 1106/2003, ze dne 29.6.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. Č., zastoupeného, advokátem, proti žalované JUDr. A. L., advokátce, jako správkyni konkursní podstaty úpadkyně R. D. s. r. o., o vyloučení věci ze soupisu konkursní podstaty, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 46 Cm 339/2001, o dovolání žalobce proti rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 19. června 2003, č.j. 13 Cmo 81/2003-44, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 19. června 2003, č.j. 13 Cmo 81/2003-44, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. listopadu 2002, č.j. 46 Cm 339/2001-25, se zrušují a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Vrchní soud v Praze ve výroku označeným rozsudkem potvrdil rozsudek ze dne 25. listopadu 2002, č.j. 46 Cm 339/2001-25, jímž Městský soud v Praze zamítl žalobu na vyloučení nemovitosti - objektu bydlení č.p. 159 v N. u S. n. S., na „ st. č.“ 56/2, zapsané v katastru nemovitostí na listu vlastnictví č. 24, pro obec a k. ú. N. u S. n. S., z konkursní podstaty úpadkyně R. D. s. r. o.

Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými i právními závěry soudu prvního stupně, podle nichž žaloba na vyloučení věci ze soupisu konkursní podstaty došla soudu až 7. prosince 2001, tedy po uplynutí hmotněprávní lhůty uvedené v ustanovení 19 odst. 2 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“), když posledním dnem soudem určené třicetidenní lhůty k podání excindační žaloby byl čtvrtek 6. prosince 2001, neboť výzva k jejímu podání byla žalobci doručena 6. listopadu 2001. Na skutkovém závěru soudu prvního stupně o datu doručení žaloby soudu se nic nezměnilo ani po doplnění dokazování zprávou Poštovního úřadu v H. ze dne 4. prosince 2001, ze které odvolací soud zjistil, že žalobcovo podání (rozuměj zásilku obsahující žalobu), předala pošta pracovníku soudu 7. prosince 2001.

K námitce žalobce, že soudu byla žaloba doručena do poštovní přihrádky na poště a že teprve z ní si ji následně vyzvedl pracovník soudu, jakož i k návrhu, aby si soud vyžádal stanovisko pošty, kdy byla zásilka se žalobou, adresovaná soudu, do této přihrádky uložena, odvolací soud s odkazem na ustanovení § 82 odst. 1 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) uvedl, že soudní praxe [např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27. listopadu 2002, č.j. 5 Cmo 343/2002-81 (jde o rozhodnutí uveřejněné pod číslem 66/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek)] vychází z toho, že doručování na poštovní schránku (někdy označované též doručováním na PO box) je nepřípustné s ohledem na skutečnost, že nejde o místo, kde se někdo zdržuje. Z týchž důvodů nelze obecně doručovat ani soudu na jeho poštovní schránku a spojovat s okamžikem dodání písemnosti, určené soudu, do poštovní přihrádky účinky doručení.

Navíc, jak vyplývá v projednávaném případě z poštovní obálky, v níž byla zaslána žaloba soudu, předmětná zásilka byla žalobcem adresována Městskému soudu v Praze, Slezská 9, Praha 2, a nikoli do poštovní přihrádky. Pokud proto podání určené soudu v průběhu jeho doručování „procházelo“ poštovní přihrádkou na poště, nelze z okamžiku, kdy se podání dostalo do poštovní přihrádky, dovozovat účinky doručení podání soudu. Z tohoto důvodu pokládal odvolací soud žalobcem navržený důkaz na vyžádání stanoviska pošty, kdy byla zásilka pro soud uložena do poštovní přihrádky, za nadbytečný.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, odkazuje co do jeho přípustnosti na ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a namítaje existenci dovolacích důvodů podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. a) a b) o . s. ř.

Dovolatel akcentuje, že žaloba, kterou podal k poštovní přepravě 4. prosince 2001, byla uložena na poštovním úřadě již před datem 7. prosince 2001, přičemž právě v důsledku opatření, jež Městský soud v Praze učinil, nebyla doručována přímo na podatelnu soudu, nýbrž ponechána v poštovní přihrádce tímto soudem zřízené. Pokud by zásilka nebyla v poštovní přihrádce až do doby, než ji vyzvedne „odnašeč", byla by - podle názoru dovolatele - jistě doručena běžným způsobem na adresu soudu včas, tj. před datem 7. prosince 2001.

Odmítl-li odvolací soud provést důkaz prokazující včasné podání žaloby, zkrátil žalobce na jeho procesních právech a rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Proto dovolatel požaduje, aby dovolací soud rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř., když zásadní význam napadeného rozhodnutí Nejvyšší soud spatřuje v řešení právní otázky, kdy lze pokládat za doručenou zásilku podanou k poštovní přepravě a adresovanou soudu, pokud byla uložena do poštovní přihrádky v poštovní provozovně a následně vyzvednuta oprávněným pracovníkem soudu.

Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Především je třeba uvést, že přebírání zásilek určených soudu je možno zajistit i tak, že tyto zásilky pověřený pracovník na poštovní provozovně převezme a osobně je odevzdá pracovníkům podatelny soudu, neboť občanský soudní řád, ani zákon č 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách) v žádném ze svých ustanovení tento způsob nevylučují.

Naopak vyhláška č. 28/2001 Sb., kterou se stanoví poštovní podmínky základních služeb a základní požadavky kvality při jejich zajišťování držitelem poštovní licence (vyhláška o základních službách držitele poštovní licence - dále jen „vyhláška"), v rozhodné době výslovně k žádosti adresáta umožňovala držiteli poštovní licence uložit poštovní zásilku s adresou podle § 5 odst. 2 nebo 3 vyhlášky v dohodnuté poštovní provozovně, aniž by se pokoušel o dodání zásilky některým ze způsobů uvedených v § 53 a § 54 odst. 1a 2 vyhlášky (srov. její § 54 odst. 3 a § 55 odst. 3). Stejnou úpravu obsahuje v ustanovení § 52 odst. 3 i vyhláška č. 286/ 2004 Sb., kterou se stanoví poštovní podmínky základních služeb a základní požadavky kvality při jejich zajišťování držitelem poštovní licence (vyhláška o základních službách držitele poštovní licence), která s účinností od 7. května 2004 nahradila vyhlášku č. 28/2001 Sb.

Též Instrukce č. 1100/98-OD Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy (dále jen „instrukce"), platná do 31. prosince 2001, tento způsob dodání zásilek předpokládala v ustanovení § 122 odst. 1, přičemž obdobná úprava je obsažena také v Instrukci č. 1/2002 Ministerstva spravedlnosti, č.j. 505/2001-Org., kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, účinné od 1. ledna 2002 (srov. její § 134 odst. 1).

Podle ustanovení § 122 odst. 1 instrukce poštovní zásilky přináší nejméně jednou denně pracovník k tomu určený. Je oprávněn převzít od poštovních orgánů všechny druhy zásilek, k jejichž přijetí byl předsedou soudu písemně zmocněn. Převzaté zásilky včetně doručenek a vrácených nedoručených zásilek odevzdá osobně pracovníkům podatelny. Při přejímání zásilek na poště pověřený pracovník zkontroluje, zda zásilky nejsou poškozeny. V případě poškození zásilky vyžádá od pošty úřední potvrzení o tomto poškození.

Způsob přebírání zásilek soudem popsaný ve shora citovaném ustanovení lze pokládat za standardní a respektující výlučné postavení soudů při ochraně práv a z toho vyplývajících nároků na soud kladených (podle článku 90 Ústavy jsou soudy povolány především k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům, podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu). Plnění uvedených povinností ze strany soudu, ani postavení subjektů hledajících soudní ochranu, není nikterak dotčeno tím, že soud namísto přebírání zásilek od držitele poštovní licence v sídle soudu tyto sám každý den prostřednictvím k tomu určeného pracovníka vyzvedne v dohodnuté poštovní provozovně. Je přitom v mezích přiměřené tolerance, aby zásilky došlé držiteli poštovní licence tentýž den později (poté, kdy pracovník soudu ostatní zásilky došlé dříve již odnesl), byly pro soud uloženy a vyzvednuty až následující pracovní den.

Závěr, podle kterého je zásilka, při splnění podmínek vyžadovaných ustanovením § 54 odst. 3 vyhlášky, soudu

doručena jejím vyzvednutím k tomu určeným pracovníkem soudu, je tak ve své obecnosti správný.

Výše uvedené ovšem platí za předpokladu, že soud postupoval způsobem předjímaným v ustanovení § 122 odst. 1 instrukce, tj., vyzvedával-li zásilky pracovník soudu alespoň jednou denně. Případné prodlení s převzetím zásilky způsobené tím, že soud své povinnosti dle shora uvedeného ustanovení nedostál, totiž nelze přičítat k tíži odesílatele, který ostatně o dohodě mezi držitelem poštovní licence a soudem o doručování zásilek ve smyslu ustanovení § 54 odst. 3 a § 55 odst. 3 vyhlášky zpravidla nevěděl a který zásilku adresoval do sídla příslušného soudu. V takovém případě (účastníkem tvrzeném a v řízení prokázaném) by bylo nutno vyjít z toho, že zásilka byla doručena nejpozději dnem následujícím poté, kdy soud měl možnost (a povinnost) ji na poště vyzvednout (dnem následujícím po jejím uložení v dohodnuté poštovní provozovně).

Právní posouzení věci odvolacím soudem vybudované na závěru, že k doručení zásilky soudu dojde - bez výjimky - až jejím převzetím pracovníkem soudu na poště, proto nemůže obstát, když jeho akceptace by znamenala, že neodvratitelným následkem nečinnosti soudu by bylo zmeškání lhůty k podání vylučovací žaloby (srov. § 19 odst. 2 a § 66b odst. 4 ZKV).

Nejvyšší soud proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), rozsudek odvolacího soudu podle ustanovení § 243b odst. 2 část věty za středníkem, odst. 2 a odst. 6 o. s. ř. zrušil. Jelikož důvody, pro které bylo shledáno nesprávným rozhodnutí odvolacího soudu, dopadají i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil dovolací soud i je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Ve světle shora formulovaného právního závěru bude v další fázi řízení úkolem soudu prvního stupně především poučit žalobce o tom, že ho stíhá důkazní břemeno ohledně tvrzení, podle kterého byla zásilka obsahující žalobu doručena soudu před datem 7. prosince 2001, jakož i o následcích neunesení důkazního břemene (§ 118a odst. 1 o. s. ř.). Bude-li považovat pro rozhodnutí ve věci za významná zjištění učiněná odvolacím soudem ze zprávy pošty (č.l. 40), bude nutné, aby důkaz uvedenou listinou opakoval, když odvolací soud v tomto směru doplnil dokazování v rozporu se zásadou neúplné apelace.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti